

Fruittelers zien voordeel in duurzame aanpak fruitmot

Dertig fruittelers in de provincie Utrecht werken aan een duurzame bestrijding van fruitmot in appel en peer. Dit gebeurt in samenwerking met Bio Fruit Advies, LaMi, het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden en Telen met toekomst. De telers passen vooral feromoonverwarring en virussen op hun bedrijf toe. Dit leidt tot een residuvrije en milieubelastingvrije bestrijdingsstrategie van fruitmot.

Het project voor een duurzame aanpak van fruitmot is drie jaar geleden opgestart in Utrecht onder de vlag van LaMi (zie kader). Fruitteler Geert-Jan van Dijk uit Werkhoven is één van de telers die deelneemt aan het project in de Provincie Utrecht. De teler van Junami- en Elstarappels en Conferenceperen legt uit dat fruitmot een belangrijke plaag is in appels en peren. De larven van de fruitmot vreten zich in de vrucht. Om vruchtschade te voorkomen is een effectieve bestrijdingsstrategie van belang. “Ik wil echter het liefst zo min mogelijk spuiten. Spuiten kost immers tijd en geld. Daarnaast geeft een bespuiting met chemische middelen residu en retailers zoals supermarkten hanteren strenge residunormen voor fruit. Het is daarom mooi als je insecten kunt bestrijden zonder residu te krijgen op de vruchten.” Voor Van Dijk zijn dit belangrijke redenen om deel te nemen aan het project.

Feromoonverwarring

Jaarlijks wordt aan het begin van het seizoen een zo milieuvriendelijk mogelijke bestrijdingsstrategie opgesteld door teeltadviseur Marc Trapman van Bio Fruit Advies in overleg met Herman Helsen van PPO Fruit. De basis voor de strategie van 2010 is het toepassen van feromoonverwarring waarbij een lokstof zorgt dat de mannetjes van de fruitmot geen vrouwtjes kunnen vinden voor de bevruchting. In Nederland zijn RAK 3 en Exomone C toegelaten als feromoon. Binnen het LaMi-project hebben de telers ontheffing gekregen voor de toepassing van het nieuwe feromoon Isomate CLR. Dit middel is al wel toegelaten in België, maar in ons land loopt de toelatingsaanvraag nog.

Op bedrijven waar in 2009 minder dan 0,5 procent van de vruchten waren aangetast door fruitmot, moet feromoonverwarring voldoende effect scoren. Op andere bedrijven zijn er aanvullende maatregelen ingezet zoals het spuiten met virussen. Virussen scoren geen milieubelastingpunten en geven geen residu. Was de schade in 2009 hoger dan 1 procent dan is er behalve met virussen ook gespoten met het eidodende middel Insegar.

Het tijdstip van de bespuitingen is gebaseerd op de berekeningen van het computeradviesprogramma RIM-pro dat is ontwikkeld door Bio Fruit Advies en nauwkeurig de perioden van eileg en ei-uitkomst van de fruitmot weergeeft.

Ervaringen delen

Gedurende het zomerseizoen zijn de fruittelers maandelijks bij elkaar gekomen om de ervaringen te bespreken. Daarnaast hebben Trapman en Helsen geregeld het aantastingsniveau op de bedrijven bepaald. Fruitteler Van Dijk is tevreden. Hoewel 2010 een jaar is met een hoge infectiedruk, heeft hij door de feromoonverwarring geen virus hoeven te spuiten. “Dit bespaart kosten, maar geeft ook meer rust in de zomer. Alleen door een tweede generatie fruitmot die we dit jaar door de warme zomer hebben, moest ik op een perceel met 0,6% aantasting toch nog een keer virus inzetten. We hebben een stukje overgeslagen om te zien of het een goede beslissing was.”

Ook de andere fruittelers zijn overwegend tevreden over de strategie, want de schade op de percelen met feromoonverwarring is dit jaar duidelijk lager dan op bedrijven waar geen feromoonverwarring wordt toegepast. Sinds de telers deelnemen aan het fruitmotproject is de inzet van chemische middelen tegen deze plaag geminimaliseerd. De telers willen daarom ook volgend jaar graag doorgaan om te fruitmotbestrijding verder te optimaliseren.

LaMi aanjager voor duurzame landbouw

LaMi is de aanjager van vele projecten op het gebied van duurzame landbouw in de provincie Utrecht. De Provincie Utrecht wil via LaMi werken aan de invoering van een milieuvriendelijke bedrijfsvoering met oog voor de economische en sociale draagkracht van agrarische ondernemers. Het fruitmotproject is hier volgens Herbert Mombarg van LaMi een goed voorbeeld van. “Feromoonverwarring en de inzet van virus geeft geen milieubelasting, is economisch gezien interessant en geeft de fruitteler ‘meer rust’ op het bedrijf.” Zie voor meer info

www.lami.nl